

bb. 56./ a belföldi .... folyt./il

- 35. ipartörténeti kiállítás
  - 36. csongrádi vb ülés
  - 37. faludi ferenc emlékülés
  - 38. veszprém megyei vb
  - 39. kerületi vb ülések
  - 40. sri lankai küldöttség
  - 41. iparművészeti sajtótáj.
  - 42. vízmű
  - 43. komárom megyei vb
  - 44. kulturális delegáció
  - 45. akadémiai székfoglaló
  - 46. tsz döntőbizottságok
  - 47. az ensz társaság nyilatkozata
  - 48. afrikai küldöttség
  - 49. jemeni kiáll.
  - 50. kivörös kereszties vendégek
  - 51. fiatalok fóruma
  - 52. lessing jubileum
  - 53. művészettörténeti közgyűlés
  - 54. időjárás
  - 55. lékai iászió bitoros
  - 56. hírjegyzék
- /mti/

-.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
a főszerkesztőség vezetője: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izsáfk erika, dosztányi imre

- v é g e -

21.05/11

- 45 -

21³⁰
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60008/4

Belföldi hírek

1979. november 14. s z e r d a
-----

bb.1. fogászok az óvodákban, iskolákban

i of/mm/p bc di

1979. november 14.

a novemberi országos fogászati hónap során még az általános iskolák alsó tagozatosaihoz és sokhelyütt az óvodák sokhoz is ellátogatnak a szakorvosok. ennyire fontosnak tartják a gyermekkori fogbetegségek megelőzését. hogy miért? erről tájékoztatták az mti munkatársát a budapesti gyermekfogászati klinika vezetői.

- a betegségek közül a fogbetegségek a legelterjedtebbek az egész világon. az emberi test egyetlen szervével sincs annyi baj az élet folyamán, mint a fogakkal. a fejlettebb országokban a civilizáció egyik nemkívánatos következményeként szinte minden felnőttet elér a fogszuvasodás és a foglazulás. nem sokkal jobb a helyzet a gyermekek fogzatával sem. a 6-7 éves korban levők 80-90 százalékánál található szuvas fogak, s a 14-15 éveseknél 100 gyermek közül csupán 4-5-nek ép a fogzata. míg a fogszuvasodás elsősorban, a gyermekek és a fiatal felnőttek fogzatát rombolja, addig a foglazulás rendszerint a harmadik évtized után okoz fájdalmas gondokat.

/folyt köv./

-1-

3P

bb.1./fogászok....folyt/p

a fogszuvasodás a fog kemény anyagainak végleges pusztulását okozza, ezért is feltétlenül indokolt, hogy már a két- két-és fél éves korban megkezdődjön a kisgyermek rendszeres fogászati ellenőrzése. a felnőtteknél a fél évenkénti fogászati ellenőrzés ajánlatos, addig a kisgyermekkel sokkal sűrűbben kell felkeresni a fogászati rendelőt. ugyanis a tejfogak szuvasodása jóval gyorsabban pusztítja a fog kemény anyagát, s alig 3-4 hónap alatt eléri a ,,fogideget,,. ez pedig nagy fájdalmat okoz. ennek megelőzésére 6 éves korig 2-3 hónaponként szükséges az ellenőrző vizsgálat.

a száj-és fogápolást már két és fél, három éves korban el kell kezdeni, nagyon fontos, hogy a kis szájhoz megfelelő méretű fogkeféi legyenek a gyerekeknek. de az is lényeges, hogy a kicsik étrendje tartalmazzon nyers gyümölcsöt, sárgarépát, karalábét, nemcsak vitamintartalmuk, hanem ,,rágós,, voltuk miatt is. felelőtlenség, ha a gyermekeket rászoktatják a cukorka, a csokoládé és az egyéb édességek minduntalan élvezetére. a szénhidrátok és a cukorkafélék túlzott mértékű fogyasztása nemcsak a fogazatnak, hanem az egész szervezetnek is ártalmas. a gyermekévekben dől el, hogy valakinek milyen fogazata lesz felnőtt korában.
/mti/

bb.2. ,,finn vodka szódával,, helyett ,,vámmentes házasság,,

i jok/gg/p bc di

1979. november 14.

kiválasztották az első magyar-finn koprodukciós filmalkotás két finn főszereplőjét. ez a legfontosabb eredménye annak a tiznapos utazásnak, amelyről most érkezett haza zsombolyai jános rendező és három munkatársa. a leendő főszereplőket a hamlet egyik ottani előadását látva szemelte ki a rendező. asko sarkola a svéd nyelvű kis színház művészeti vezetője és vezető színésze, valamint tom wenzel, a helsinki svéd színház tagja egyaránt megnyerte zsombolyai jános tetszését. az elvi megállapodás értelmében ők játsszák majd a finnországi nemzetközi lakodalom-fordulatokban gazdag - eseményeit nyomon követő film férfi főszerepeit. partnereik esztergályos cecília, kiss mari és margittay ági lesznek.

/folyt köv./

-2-

3P

bb.2./,,finn vodka.....folyt/p

a tárgyalásokon abban is megállapodtak, hogy megváltoztatják a film eredetileg tervezett címét, a ,,finn vodka szóival,,-t, finnországban ugyanis semmilyen formában nem reklámozzák az alkoholt. a film új angolnyelvű címe: duty free marriage. ennek magyar változata pedig, a ,,vámmentes házasság,, lesz.

két producer közös vállalkozásaként finnországban is megalkult a forgatócsoport. ennek képviselőjében a leismertebb finn rendezők közé tartozó mikko niskanen, a finn változat írójával, matti ijessel együtt még e hónapban budapestre látogat a két nyelvű forgatókönyv végleges kialakítására. /mti/

-. -

bb.3. városnap - tallinnról

i /kj/p bc di

1979. november 14.

a magyar rádió szinte valamennyi szerkesztőségét megmozgatja a tallinni városnap című, egész napos program. számos hazai városnap után - november 19-én - második alkalommal sugároz külföldről ilyen jellegű műsort a rádió.

a változatos tematikájú programban riportok, tudósítások, hangképek számolnak be az éjszai főváros életéről. ez alkalomból irodalmi estet rendeznek tallinn testvérvárosáról, szolnokról. a zenekarok több műfajban ismerhetik meg az éjszai népzeneművészetét: a nemzetközi hírű georg otsz például operaáriákat énekel. ezenkívül művek és vallomások hangzanak el a város zenei multjáról és jelenéről. a műsort rapcsányi lászló vezeti. /mti/

-. -

bb.4. új vízmű nyírmadán

kal/st/p di

1979. november 14.

napi 800 köbméter kapacitású vízművet helyeztek üzembe nyírmadán. a 26 millió forintos, beruházás kivitelezői, a kelet-magyarországi közmű-és mélyépítő vállalat dolgozói úgy építették meg a 23 kilométer hosszú vezetékét, hogy a vízműből később a szomszédos pusztadobos lakóit is elláthassák.

/folyt köv./

-3-

3P

bb.4./uj vizmü....folyt/p

nyírmada a 25. szabolcs-szatmár megyei település, ahol az ötödik ötéves terv időszakában vezetékes ivóvízzel látták el a lakosságot. Az 1976-ban kezdődött megyei program szerint öt esztendő alatt 27 vízműmegépítésével 47 település vízellátási gondját oldják meg szabolcs-szatmárban, s ennek eredményeként 1980 végéig a megye minden lakosa vezetékes vízhez jut./mti/

-. -

bb.5. papirhulladék konténerben

dob/p ká di

1979. november 14.

az értékes papirhulladék gyűjtésére új módszert vezetett be a szegedi új lakónegyedekben a helyi városgazdálkodási- és ingatlankezelő vállalat, az új északi városrészben, külön erre a célra készült, négy köbméteres konténereket helyeztek el, mindenekelőtt a tizszintes lakóházak szomszédságában. a „papir” felíratú konténerek gyorsan megtelnek a hasznos hulladékkal, a tarján lakónegyedben a lakók nagy műanyagtasakokat kapnak, s azokban gyűjtik a papírt a megtelt tasakokat pedig átadják a házfelügyelőnek, aki tüzrendészetileg biztonságos, arra kijelölt helyiségben tárolja ezeket. így a számítások szerint - évente négyezer tonnával több papirhulladékot gyűjthetnek össze szegeden. /mti/

-. -

bb.6. havonta száz mázsával kevesebb száraz kenyér

ráb/st/p di

1979. november 14.

a tatabányai generál kereskedelmi vállalat a sütőiparral közösen több intézkedést vezetett be a veszendőbe menő száraz kenyér mennyiségének csökkentésére. a kereskedelmi vállalat tatabányai központjában az esti órákig ügyeletet tartanak: figyelik, hogyan alakul az üzletekben a kenyérforgalom. az ügyelet intézkedésére a korábban záró boltokból az eladatlan kenyeret átszállítják a hosszabb ideig nyitva tartó üzletekbe. abban az esetben viszont, ha hiány mutatkozik a pékáruból, az ügyeletre kijelölt sütőüzemből haladéktalanul utnak indítják az utánpótlást. a megye több településén a generál vállalat és a sütőipar mini-sütődéket épített. a kis üzemekhez szakbolt is tartozik, itt árúsítják a kemencékből kikerülő friss kenyeret. a helyszíni árusítással elejét veszik a kenyér hosszas szállításának, s a kiváló minőségű árut szinte az utolsó dekáig eladják.

/folyt köv./

-4-

bb.6./havonta.....folyt/p

a tatabányai sütőipari vállalat a kereskedelem kérésére a korábbinál lényegesen több egykilós kenyeret gyárt, mert a tapasztalatok szerint a családok szükségletének megfelelőbb méretű kenyérből kevesebb marad meg a boltokban, kevesebb kerül a háztartásokból a szeméthyűtőbe. a korábbinál többet készítenek a több napig is tárolható burgonyáskenyérből is.

a generál kereskedelmi vállalat üzleteiben korábban havonta 150 mázsa száraz kenyér maradt meg, ez a mennyiség az intézkedések hatására 50 mázsára csökkent. a száraz kenyér mennyisége nem éri el a vállalat éves kenyérforgalmának egy százalékát. ez jó eredménynek számít, mert sok helyütt még három-négy százalékos ez az arány./mti/

-. -

bb.7. uj martonvásári csemegekukorica

dáv/p ká di

1979. november 14.

bővült a martonvásári csemegekukoricák választéka: a kísérleti parcellákon sikerrel vizsgáott az „mvsc bőtermő”, az egyenletes sárga gyöngyszemű fajta - akárcsak a korábbi években elismert „mvsc sárga”, és „mvsc édes”, csemegekukorica - termése ízletes, hűtő- illetve konzervipari értéke kiváló. a növény külsőre robosztus, magas terméshozamú, a betegségeknek ellenálló. természetese előreláthatóan 1981-től kezdődhet nagyobb területen; addigra megfelelő mennyiségű vetőmagot állíthatnak elő./mti/

-. -

bb.8. téli madárvendégek a hortobágyon

szü/p ká di

1979. november 14.

a tél közeledtét jelzik a hortobágyi nemzeti parkba északról érkező madárvendégek. nagy csapatokban huznak a vadlibák, amelyek egyideig a halastavakban keresnek táplálékot. a pusztá legeldegodtabb tájain ismét megjelentek a törpe sólymok, a kékes réti héják, a gatyás ölyvek. az előőrsök után a következő napokban már nagy csapatokban várják a nemzeti parkba a vonuló szárnyasokat. a megfigyelések szerint egyébként ebben az évben a szokásoshoz képest csaknem két hetet később az észak-déli-madárvonulás./mti/

-. -

-5-

39

bb.9. rideg szarvasmarha tartás a hanságban

cser/ká/p di

1979. november 14.

Évszázados állattartási hagyományokat elevenítenek fel a hanság vidékén. újból meghonosítják a rideg szarvasmarha tartást, az állatok egész éven át a szabadban tartozkodnak, egészségüket a hansági ősgyepeken és a környező területeken szerzik meg.

Lébény, bősárkány, kapuvár határában már mintegy 2 ezer állat tölti a hideg novemberi napokat is a szabadban. közülük 100 tehén a bősárkányi termelőszövetkezet hansági legelőin már le is ellett. az állomány hereford fajtájú.

a következő években valamennyi hansági területtel rendelkező gazdaság berendezkedik erre a módszerre, amellyel 15-20 ezer szarvasmarha is eltartható ezen a vidéken. /mti/

-.-

bb.10. cipőfelsőrész - új gyártási eljárással

i ol/gg/pp/p di

1979. november 14.

a bőripari gyártmányfejlesztők sikeres együttműködésének eredményeként 1980-ra már mintegy másfélmillió pár lábbelihez elegendő különleges felsőbőrt adnak a cipőiparnak az újfajta. levacast fedésű termékből.

a budapesti bőripari vállalat -licencvásárlás alapján - most vezeti be a levacast-technológiát. ezzel az eljárással a korábban csak bélésbőrként használható hasiték-bőr felsőbőrként is hasznosítható. az eljárás lényege, hogy a hasitékbőröket olyan poliuretán fedéssel látják el, amelynek kopásállósága nagyobb a korábban alkalmazott hagyományos fedési eljárásokkal kikészített bőrökénél. így az új felsőrész-bőr jobban ellenáll az időrás viszontagságainak - bírja a mínusz 15 fok hideget - és bátran kitehetik olajok, vegyszerek hatásának is. további előnye, hogy az ilyen felsőrésszel készülő lábbeli vizes ruhával letörölve, igen egyszerűen tisztítható. a víz nem ereszti át, ugyanakkor ,,lélegzik,,.

/folyt köv./

-6-

BP

bb.10./cipőfelsőrész.... folyt/p

a gyártást megelőző kísérleteket a tiszai cipőgyár, a tannimpex valamint a bőripari kutató intézet közreműködésével végezték. a kísérleti szakaszon eredményesen tuljutottak, jelenleg már a próbaüzemnél tartanak, és megkezdtek a hordási próbákat is. a piackutatóktól nyert információk alapján arra számítanak, hogy külföldön is versenyképesek lesznek az új technológiával készülő sport és labdarugó-cipők, férfilábbelik, gyermekcipők, hűtőházi csizmák, száras és fél-munkacipők, továbbá vadászcsizmák. az újfajta felsőbőrök fizikai tulajdonságai ugyanis megegyeznek a javított marhaboxéval, ugyanakkor négyzetméterenkénti ára mintegy 30 százalékkal olcsóbb annál. /mti/

-.-

-7-

BP

bb 11. megszervezik a szociális otthonok lakóinak csere-
üdültetését

ber/um st di

1979. november 14.

megszervezik a szociális otthonok lakóinak csereüdülte-
tését az együttműködő hat dunántúli megye és a főváros ta-
nácsai, a főváros máris felajánlotta erre a célra gyulai
szociális otthonának 20 helyét, ezenkívül a legjobb gondozá-
si módszerek ismertetésére, a tapasztalatok cseréjére is ki-
terjed a tanácsok szociálpolitikai csoportjainak a megállá-
podása, pest megyében például az öregek hetes napközi ottho-
nával ismertetik meg a más megyebelieket. ez a gondozási
forma lehetővé teszi, hogy az ingázó dolgozók körében élő
idősebbek ne maradjanak egyedül a hétköznapiokon, ugyanakkor
otthon tölthetik a hétvégéket és nem szakadnak el a családjuk-
tól, szükefehérvártól és győrtől a szociális otthonok, a nap-
közi otthonok, a házi gondozás egyesített szervezeti irányi-
tásának jó eredményeit, budapesten a módszertani szociális
otthonban szervezett továbbképzést tanulmányozzák majd a szo-
ciálpolitikai osztályok dolgozói. /mti/

--

bb 12. félidőben aszamos új hidjának építése

kal/um st di

1979. november 14.

félidejéhez érkezett tunyogmatolcs térségében a szamos
két partját összekötő új közúti hid építése, a 335 méter
hosszuságú, kétpályás hid ártéri pillérei már állnak, s az épi-
tők hozzákezdték a folyót átívelő mederszerkezet tartóoszlo-
painak alapozásához is, a ganz-márvag mátranováki hid- és daru-
gyárában összeállították a hidszerkezet víz fölötti részét,
amelyet három darabban szállítanak a helyszínre összeszerelés-
re, majd beemelésre, a hidon a nyiregyházi közúti építő vállá-
lat végzi a kivitelezési munkákat, egy további 60 méteres hid-
dal ívelik át a szamos holtágát, s fehérgyarmatról mintegy 5
kilométeres új utat építenek a hidhoz.

a 180 millió forintos költséggel készülő szamos-hidat a
tervek szerint 1981 végére adják át, ekkor a közúti közleke-
dést áttérelik az új hidra, a régi hid pedig csak a vasúti
forgalmat fogja lebonyolítani. /mti/

--

- 8 -

7.45/um

820
07

bb.13. jobb munkaszervezéssel nagyobb termelékenység

mzs/um st di

1979. november 14.

változatlan műszaki adottságok mellett, a munka- és üzem-
szervezés javításával növeli a termelékenységet a mosonmagyar-
óvári fémszerelvénygyár kollektívája, eddig például három
üzemben gyártották a különböző késztermékeket, a csapokat,
a vízvezeték szerelvényeket és a krómozott alkatrészeket,
most központi forgácsolót és szereldét rendeztek be, ezzel
magnövelték a nagy teljesítményű gépek kihasználását, a haté-
konyságát és csökkentették az anyagok belső szállítását, az
azonos típusú gépek egymás mellett dolgoznak; ugyanannyi gé-
pet lényegesen kevesebb szakmunkás kezelhet, egy helyre össz-
pontosították a raktározást is, így 33 anyaghordót és raktá-
rost irányíthattak a termelésbe.

az átszervezés révén összesen mintegy 80 dolgozó került
más munkakörbe, a számítások szerint az átszervezés nyomán
mintegy 20-25 százalékkal nő a termelékenység a mofém-ben. /mti/

--

bb 14. hulladékból értékes anyagok

hag/um st di

1979. november 14.

a diósgyőri Lenin kohászati művek nagyolvasztóinak torok-
gázaiból és az új acélmű konvertergázaiból értékes vegyipari
terméket, a növényvédőszer alapanyagául szolgáló foszfént
lehet előállítani, az üzemek melléktermékeként keletkező gázok
hasznosítására, óránként mintegy harminc-ötvenezer köbméter
gáz átvételéről kötött megállapodást a sajobábonyi északmagyar-
országi vegyiművek és a diósgyőri Lenin kohászati művek, a gáz
szállítására vezeték építenek diósgyőrből sajobábonyba,
ahol az eddig nem hasznosított anyagot a foszféngyártásánál
értékesítik. /mti/

--

- 9 -

7.50/um

830
07

bb 11. megszervezik a szociális otthonok lakóinak csere-
üdültetését

ber/um st di

1979. november 14.

megszervezik a szociális otthonok lakóinak csereüdülte-
tését az együttműködő hat dunántúli megye és a főváros ta-
nácsai, a főváros máris felajánlotta erre a célra gyulai
szociális otthonának 20 helyét, ezenkívül a legjobb gondozá-
si módszerek ismertetésére, a tapasztalatok cseréjére is ki-
terjed a tanácsok szociálpolitikai csoportjainak a megállá-
podása, pest megyében például az öregek hetes napközi ottho-
nával ismertetik meg a más megyebelieket, ez a gondozási
forma lehetővé teszi, hogy az ingázó dolgozók körében élő
idősebbek ne maradjanak egyedül a hétköznapiakon, ugyanakkor
otthon tölthetik a hétvégéket és nem szakadnak el a családjuk-
tól, székesfehérvárott és győrrött a szociális otthonok, a nap-
közi otthonok, a házi gondozás egyesített szervezeti irányítá-
sának jó eredményeit, budapesten a módszertani szociális
otthonban szervezett továbbképzést tanulmányozzák majd a szo-
ciálpolitikai osztályok dolgozói. /mti/

-. -

bb 12. félidőben a szamos új hidjának építése

kal/um st di

1979. november 14.

félidejéhez érkezett tanyagmatolcs térségében a szamos
két partját összekötő új közúti hid építése, a 335 méter
hosszuságú, kétpályás hid ártéri pillérei már állnak, s az épi-
tők hozzákezdtek a folyót átívelő mederszerkezet tartóoszlo-
painak alapozásához is, a ganz-márvag mátránováki hid- és daru-
gyárában összeállították a hidszerkezet víz fölötti részét,
amelyet három darabban szállítanak a helyszínre összeszerelés-
re, majd beemelésre, a hidon a nyiregyházi közúti építő vállá-
lat végzi a kivitelezési munkákat, egy további 60 méteres hid-
dal ívelik át a szamos holtágát, s fehérgyarmatról mintegy 5
kilométeres új utat építenek a hidhoz.

a 180 millió forintos költséggel készülő szamos-hidat a
tervek szerint 1981 végére adják át, ekkor a közúti közleke-
dést áttérlik az új hidra, a régi hid pedig csak a vasúti
forgalmat fogja lebonyolítani. /mti/

-. -

- 8 -

7.45/um

820
07

bb.13. jobb munkaszervezéssel nagyobb termelékenység

mzs/um st di

1979. november 14.

változatlan műszaki adottságok mellett, a munka- és üzem-
szervezés javításával növeli a termelékenységet a mosonmagyar-
óvári fémszerelvénygyár kollektívája, eddig például három
üzemben gyártották a különböző késztermékeket, a csapokat,
a vízvezeték szerelvényeket és a krómozott alkatrészeket,
most központi forgácsolót és szereldét rendeztek be, ezzel
magnövelték a nagy teljesítményű gépek kihasználását, a haté-
konyságát és csökkentették az anyagok belső szállítását, az
azonos típusú gépek egymás mellett dolgoznak; ugyanannyi gé-
pet lényegesen kevesebb szakmunkás kezelhet, egy helyre össz-
pontosították a raktározást is, így 33 anyaghordót és raktá-
rost irányíthattak a termelésbe.

az átszervezés révén összesen mintegy 80 dolgozó került
más munkakörbe, a számítások szerint az átszervezés nyomán
mintegy 20-25 százalékkal nő a termelékenység a mofém-ben. /mti/

-. -

bb 14. hulladékból értékes anyagok

hag/um st di

1979. november 14.

a diósgyőri lenin kohászati művek nagyolvasztóinak torok-
gázaiból és az új acélmű konvertergázaiból értékes vegyipari
terméket, a növényvédőszer alapanyagául szolgáló foszgént
lehet előállítani, az üzemek melléktermékeként keletkező gázok
hasznosítására, óránként mintegy harminc-ötvenezer köbméter
gáz átvételéről kötött megállapodást a sajobábonyi és szakmagyar-
országi vegyiművek és a diósgyőri lenin kohászati művek, a gáz
szállítására vezeték építenek diósgyőrből sajobábonyba,
ahol az eddig nem hasznosított anyagot a foszgén gyártásánál
értékesítik. /mti/

-. -

- 9 -

7.50/um

830
07

bb 15. a vizügyi ágazat ujitási börzéje és országos tanácskozása

t sb/gg um pp ie

1979. november 14.

csaknem 240 ujitást és találmányt ajánlott fel hasznosításra a vizügyi ágazat ujitási börzéje, amelyet szerdán tartottak a vizgazdálkodási tudományos kutató központban. az ovh és a tanácsok csaknem 70 vizgazdálkodási vállalatának, szervezetének vezetői és ujitási szakemberei vettek részt a börzén és megkezdték tárgyalásaikat a szakterületükön legjobban hasznosítható szellemi termékek átvételéről, az átadás-átvételi szerződés megkötéséről.

egy évvel ezelőtt a 12 vizügyi igazgatóság részére az ár-és belvizvédelmi központi szervezet már rendezett ujitási börzét, amelynek eredményeként a felkínált 147-ből végül 35 ujitás és találmány átvételéről kötöttek megállapodást az érdekeltek. most viszont nemcsak a felajánlott szellemi termékek, hanem az érdekeltek, a résztvevők köre is jóval szélesebb, az ágazat valamennyi szervezetére kiterjedt. ennél fogva számítani lehet arra, hogy most a kínált szellemi termékeknek jóval nagyobb hányada talál hasznosítóra.

a börzével egyidőben ágazati ujitási tanácskozást tartottak a vizügyi ujitási mozgalom helyzetéről és fejlesztésének lehetőségeiről. amint a statisztikai adatokból kitűnt, az utóbbi három évben a vizügyi ágazat ujitási mozgalmának valamennyi számszerűsíthető eredménye javult. különösen kedvező, hogy amíg a benyújtott javaslatok száma csupán 4 százalékkal emelkedett, addig az elfogadottaké 26, a hasznosítottaké pedig 18 százalékkal. ezt is messze felülmúlja a hasznosított javaslatokkal elért megtakarítás növekedése: összege az 1976. évének több mint kétszerese. megállapítható tehát, hogy műszakilag és gazdaságilag sokkal megalapozottabbak, értékesebbek e szellemi termékek.

a tanácskozáson szóba kerültek azok a jelentős tartalékok is, amelyeknek kihasználása tovább gyorsíthatja a fejlődést, s több ösztönzést nyújthat az ujitóknak, feltalálóknak. elégedetlenek még a szellemi termékek vállalatok közötti átadásával, hiszen a múlt évben az ily módon értékesített ujitások aránya még a 4 százalékot sem érte el. ezért szervezték most sokkal kiterjedtebb körben az ujitási börzét, s a szak-szervezetek közreműködésével rendeznek a továbbiakban több tapasztalatcserét.

/folyt.köv./

- 10 -

10.15/um

10.15/um

bb 15. /a vizügyi ágazat...1. folyt./um

az ovh vezetőinek megítélése szerint a szabadalmaztatott találmányok száma nincs arányban az ágazaton belüli kutatási és műszaki fejlesztési munkákkal. ezért sürgető feladat a vállalatoknál a szervezett iparjogvédelmi munka feltételeinek megteremtése. gondoskodni kell az új műszaki megoldások hazai és külföldi oltalmáról, s fel kell tárnai a szabadalmaztatásra alkalmas szellemi termékeket. a párhuzamosság elkerülése érdekében már a kutatási és fejlesztési célok kitűzése előtt szabadalom-kutatásokat kell végezni, de az iparjogvédelmi munkához tartoznak a különböző újdonságvizsgálatok, témamegfigyelések, s természetesen az ujitómozgalom tervszerűbb szervezésének, hatékonyabb irányítását tennivalói is. ezért célszerű már most megkezdeni az 1981-85 évekre érvényes újabb vállalati ujitási szabályzatok elkészítését. /mti/

-.-

bb 16. aczél györgy fogadta a lelkiismeret felhívása alapítvány delegációját

mm um ie

1979. november 14.

aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán a parlamentben fogadta az amerikai egyesült államok egyházainak képviselőit tömörítő társadalmi szervezetnek, a lelkiismeret felhívása alapítványnak elnökét, arthur schneier rabbit és az alapítvány hazánkban tartózkodó küldöttségének vezető személyiségeit, köztük david h.c. read presbiteriánus lelkész és silas new york-i görögkeleti püspököt. a fogadáson jelen volt miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke és dr. lékai lászló bíboros, esztergomi érsek, a magyar katolikus püspöki kar elnöke, valamint philip m. kaiser, az egyesült államok budapesti nagykövete. /mti/

-.-

10.20/um

10.20/um

- 11 -

bb 17. a fővárosi vízművek közli:

mi um ie

1979. november 14.

a szentendrei szigeten lévő ivóvízvezetékeken december 22-ig folyamatos karbantartási munkákat végeznek, emiatt a fővárosban a hétvégeken átmenetileg zavaros, illetve üledékes lehet a csapvíz. a vízművek a lakosság elnézését kéri. /mti/

-. -

bb 18. befejeződött a kukorica betakarítása győr-sopron megyében

cser/um kz ie

1979. november 14.

szerdán az utolsó hektárokról is letörték a kukoricát a győr-sopron megyében. ezzel befejeződött az együttesen 50 000 hektáron termelt fontos takarmánynövény betakarítása. az idén már nem ment veszendőbe a kukoricaszár sem. egyrészt lelegeltették az állatokkal, a többit pedig más takarmányokkal dusítva, a télen etetik meg a szarvasmarhákkal. győr-sopron megyében így most már közvetlenül a befejezés előtt áll az őszi betakarítás: kevés téli káposzta, s a cukorrépának körülbelül a 20 százaléka van már csak kinn a földeken. /mti/

-. -

bb 19. primőr-zöltség hulladék hőenergiával

kov/um ká ie

1979. november 14.

visontán az erőmű hulladék hőenergiáját hasznosítják zöltségtermelésre. e célra a gagarin hőerőmű tőszomszédságában, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, valamint a nehézipari minisztérium támogatásával növényház épült. a három-ezer négyzetméter kiterjedésű üvegházban a leginkább melegigényes zöltségfélék, a paradicsom, a paprika és az uborka termelésére rendezkedett be az objektum kezelője, a hevesi állami gazdaság.

a növényház műszaki újdonságait szerdán mutatták be a kertészeti szakembereknek. mint a tapasztalatcserén elmondták, a gagarin hőerőmű vállalat ingyen szolgáltatja a fűtéshez szükséges hőenergiát, amelyet forró víz alakjában mintegy 5 kilométer hosszú csőrendszeren juttatnak el a növényházba. a fűtésnél új eljárást alkalmaznak, amelynek lényege, hogy a növényházba áramló forró víz hőjét ventilátorok segítségével táplálják az üvegház terébe.

/folyt.köv./

- 12 -

12.15/um

13⁰⁰ /um

bb 19. /primőr-zöltség.. folyt./um

olyan energiát használnak fel, amely eddig kihasználatlanul került a levegőbe a módszerrel egy-egy termelési idényben több mint 200 tonna fűtőolajat takarítanak meg.

az energiatakarékos növényházban a héten érett be az első termés és az elkövetkező napokban már mázsás tételekben szállítják a friss paradicsomot és paprikát a boltokba.

amennyiben a kísérlet minden szempontból eredményesen zárul, tovább fejlesztik visontán a növényházak hálózatát: előbb hat, majd tizenkét hektárra szándékoznak bővíteni a termőterületet. /mti/

-. -

bb 20. november 30. - december 2. : nemzetközi diaporáma fesztivál pécsett

igó/um kz ie

1979. november 1.4

a fotóművészet új ágának legjobb hazai és külföldi művelei találkoznak a pécsett, november 30. és december 2. között sorra kerülő nemzetközi diaporáma fesztiválon. az egymásra vetített, egymásba áttűnő diaképek zárt kompozícióju sora és a vele szoros egységet alkotó zenei kíséret jelenti a diaporámát. modern, sokrétű, és izgalmas művészi kifejezési forma. segítségével a szerző olyan dolgokat ábrázolhat, amelyeket az ember egyszerre, egy időben soha sem láthat, holott a valóság részei.

a pécsi ifjusági házban működik a diaporáma egyik jelentős magyar műhelye, tagjai számos hazai és külföldi díjat nyertek műveikkel. ezért is választották a nemzetközi fesztivál színhelyéül a mecsekaljai várost. a rendező szerv felhívására öt ország - anglia, belgium, az egyesült államok, magyarorszag és a német szövetségi köztársaság - negyvennégy fotóművésze küldte el munkáit pécsre. az előzsűri huszonegy sorozatot választott ki a fesztiválon való bemutatásra, nagyobb részük magyar diaporáma, ami jól szemlélteti a műfaj hazai gazdagságát.

a háromnapos fesztiválon a szakma és a közönség együtt nézheti majd végig az érdekes, látványos diaporáma-sorozatokat. neves szakemberekből álló zsűri értékeli a műveket és a díjakat gálaműsor keretében adják át a legjobb művek szerzőinek.

/folyt.köv./

- 13 -

12.20/um

13⁰⁰ /um

bb 20. /november 30. -... folyt./um

pécs város fesztiváldija egy értékes képzőművészeti alkotás lesz, továbbá különdíjakat és közönségdíjakat is kiadnak. a fesztivál alkalmából a diaporáma számos hazai és külföldi művelője látogat el pécsre, így módjuk lesz megismerkedni az ifjúsági házban folyó műhelymunkával, s megvitathatják a műfaj elméleti és gyakorlati kérdéseit. /mti/

-. -

bb 21. nyílt napok kezdődtek a győri tanítóképző főiskolán

mzs/um ká ie

1979. november 14.

főiskolai nyílt napok kezdődtek szerdán győrött, az apáczai esere jános tanítóképző főiskolán győr-sopron, fejér és veszprém megye pedagógusainak részvételével. az eseménysorozat első sorban az új tantervi követelmények értelmezéséhez és gyakorlati megvalósításához ad segítséget előadásokkal és gyakorlati bemutatókkal. szó esik egyebek mellett olyan sokat vitatott témákról, mint a pedagógusi szabadság és a tantervi fegyelem összefüggése, továbbá a művészeti nevelés, a vizuális kultúra terjesztésének lehetősége. az anyanyelv oktatásban a korábbi módszerektől eltérően újabban együttesen tanítják az írást és az olvasást a kisiskolásoknak. az ezzel kapcsolatos előadás és bemutató tanítás azt példázza, hogy mely pedagógiai módszerek segítenek a régebbi rossz beidegződések felszámolásában.

a nyílt napok eseményein mintegy félezer gyakorló pedagógus vesz részt. /mti/

-. -

bb 22. időjárásjelentés

um

1979. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti, 1979. november 14-én szerdán 13 órakor:

enyhe, esős idő

európa legnagyobb részén továbbra is változékony az idő. szárazföldünk időjárását már hosszabb ideje az atlanti-óceán felől áramló nedves léghullámok alakítják. hatásukra csak időnként szakadozik fel a zárt felhőzet, többfelé esik az eső, zápor. a nappali fölmelegedés is emiatt kissé gyengébb a november közepén megszokottnál. a hőmérséklet csúcserőrtéke általában 1, 3 fokkal elmarad a sokévi átlagtól.

/folyt.köv./

- 14 -

13.35/um

14.05/07

bb 22. /időjárás... folyt./um

középpontjával a földközi-tenger nyugati medencéje fölött ciklon örvénylik, amelynek keleti oldalán enyhe, nedves levegő érkezik az alpok és kárpátok fölé. hatására erősen felhős az idő ebben a térségben, esőkről, záporokról érkeznek jelentések. a következő időszakban a kárpát-medence időjárására az említett ciklon lesz döntő hatással, így enyhe, esős idő várható.

házánkban kedden az ország nagy részén felszakadt a zárt felhőzet és 1, 6 órán át sütött a nap. a tiszántúlon azonban egész nap borult maradt az ég, szórványosan gyenge eső is esett. kora délutánra általában 5, 10 fokig melegedett föl a levegő. hajnalra az északnyugati országrészben mínusz 3, plusz 2 fokig hűlt le a levegő, az ország többi részén plusz 1, plusz 6 fokig csökkent a hőmérséklet. a ma reggel 7 óráig lezuhlott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 1 mm-t. ma délelőtt erősen felhős idő volt, az északkeleti megyékből újabb gyenge esőt jelentettek, délnyugatról futó záport. 11 órára 6, 11 fokig melegedett föl a levegő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,4 fok volt, 1,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 8 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mb /759 mm/, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős vagy borult idő többfelé esővel, záporral, élénk, főként a dunántúlon időnként erős délnyugati, déli szél. enyhe éjszaka, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3,8 fok, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9 és 14 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 360 cm, víz hő: 7.2 fok. /mti/

-. -

- 15 -

13.40/um

14.05/07

bb 23. műemlékfenntartó szervezetet alakítanak ki fejér megyében - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

zsi/um k ie

1979. november 14.

műemlékvédelem szervezettségének javítása érdekében tanácsai tervező és kivitelező részleget alakítanak ki és meg szervezik a speciális műemlékfenntartó szakmunkások képzését - határozták el a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén, az intézkedést az indokolja, hogy fejér megye 283 műemlékjellegű épületének állapota a rendszeres karbantartás elhanyagolása miatt egyre romlik, és emiatt a költséges műemléki felújítást - például a gyermekotthonként hasznosított fehérvárcsurgói, váli, iszkaszentgyörgyi és soponyai kastély esetében - máris meg kellene ismételni.

a műemlékvédelem eredményeit összegezve elmondták az ülésen azt is, hogy az elmúlt tíz évben székesfehérvár történelmi belvárosában a műemléki házakban lévő több mint kilencszáz lakás felét helyreállították, művelődési házként építették újjá a móri lamberg kastélyt és többségében a velenicei-hegység falvaiban, hét népi műemlékházat nyilvánítottak védetté, megkezdték a lovasberényi és a kálózi műemlék-kastély állagmegóvási munkálatait, székesfehérváron pedig a volt megyeházát és a volt pelikán fogadó épületét ujtják fel.
/mti/

-. -

bb 24. közuti baleset

mv um ie

1979. november 14.

biatorbágyónál az m1-es főúton rozs miklós 34 éves technikus, győri lakos személygépkocsijával a nedves uttesten megcsuszott és az árokba borult. rozs miklós a helyszínen meghalt, egy utasa könnyű sérülést szenvedett. /mti/

-. -

bb 25. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

um ie

1979. november 14.

1. fogászok az óvodákban, iskolákban
2. finn-magyar koprodukciós film
3. városnap - tallinnról
4. új vízmű nyírmadán
5. papírhulladék konténerben

/folyt.köv./

- 16 -

14.00/um

14 25
0

bb 25. /a belföldi... folyt./um

6. kevesebb szárazkenyér tatabányán
7. új martonvásári csemegekukorica
8. téli madárvendégek a hortobágyon
9. rideg szarvasmarha tartás a hanságban
10. cipőfelsőrész - új gyártási eljárással
11. szociális otthonok lakóinak csereüdültetése
12. félidőben a szamos új hidjának építése
13. termelékenység növelés mosonmagyaróvárott jó munkaszervezéssel
14. hulladékból értékes anyagok
15. a vízügyi ágazat ujtás börzéje és tanácskozása
16. acél györgy fogadta a lelkiismeret felhívása alapítvány delegációját
17. a vízművek közleménye
18. befejeződött a kukoricabetakarítás győr-sopronban
19. primőr-zöltség hulladék hőenergiával
20. diaporáma fesztivál-előzetes
21. nyílt napok a győri tanítóképző főiskolán
22. időjárásjelentés
23. a fejér megyei tanács vb. ülése a műemlékfenntartásról
24. közuti baleset
25. hírjegyzék

-. -

bb 27. nagydíj arezzoból

i me/s um bc di

1979. november 14.

nagydíjat kapott a dunaujvárosi bartók művelődési központ bemutató színpada az egyfelvonásos színházi előadások arezzói fesztiválján, és elnyerte a város oroszán díját - erről érkezett a hír a kulturális minisztériumba, mint elmondták, a fiatal, alig egy évtizede játszó kis számú társulat a piccolo teatrumban lezajlott találkozón a kötelező előadások kategóriájában remekelt. hubay miklós: nero című drámasorozatának a legjobb anya című részletét adta elő. nero-t kern andrás, seneca-t bárdy györgy, agrippina-t szakács eszter, poppea-t egri mártia személyesítette meg.

a zsűri véleménye szerint a magyar társulat a darab humánus értelmezésével, magas színvonalu rendezői és színészi teljesítménnyel, esztétikus előadással klasszist képvisel. hubay miklóst arany génusz díjjal jutalmazta a zsűri, és elismeréssel nyilatkozott művészetéről, a fesztivál megrendezéséhez nyújtott segítségéről.

/folyt.köv./

- 17 -

14.50/um

15⁰⁰

bb 27. /nagydió ... folyt./um

a nemzetközi találkozó olasz, valamint szlovák, román, nszk-beli, holland és francia együttesek szerepeltek.

az arezzoi bemutatkozást követően a bemutatószínpad december 6-án otthonában, dunaujvárosban lép közönség elé Hubay Miklós drámájával, valamint Füst Milán: a lázadó című egyfelvonásosával. /mti/

-. -

bb 26. országos akcióorozat környezetünk védelmére - sajtótájékoztató a hazafias népfrontban

az/mv um pr di

1979. november 14.

széles körű visszhangra talált az a felhívás, amelyben a hazafias népfront országos tanácsa szeptember elején városaink, falvaink szépítéséhez, a települések rendjének és tisztaságának megteremtéséhez-megőrzéséhez kért társadalmi támogatást. erről tájékoztatta az újságírókat a népfront budapesti székházában Szerdán Rónai Rudolf, a népfront országos tanácsának alelnöke, környezetvédelmi bizottságának elnöke és Giltner Andor, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökhelyettese. a két intézmény közös indítványára kibontakozott akcióorozat - amely a közelgő pártkongresszusi és felszabadulásunk 35. évfordulóját közsönti - sikeresnek ígérkezik.

már eddig is számtalan példa bizonyította: a társadalom kész arra, hogy támogassa a környezetvédelem korántsem kampány-szerű programját. mind szélesebb körben ismerik fel, hogy iramló korunk zaklatott életvitelű emberének szellemét és erőnlétét guzsbakötő civilizációs görcsét aligha oldja más, mint a természet, amelynek felelős gazdái vagyunk. kincseink védelme egyet jelent társadalmunk védelmével.

a környezetvédelem ügyének pezsdülését jelző társadalmi akcióorozat részeként a népfront bizottságok, a tanácsok, a vöröskereszt és kisz szervezeteinek közreműködésével megszépülnek majd a lakóházak, utcák, parkok, az ipari üzemek műhelycsarnokai, udvarai, a gazdaságok majorságai, gépszinei.

/folyt.ó/:./

- 18

14.55/um

15⁰⁵

bb 26. /országos ... folyt./um

valamennyi településen megszervezik a lomtalánítást, összegyűjtik a haszontalan kacatot és a hasznos hulladékot. a fővárosban és a legapróbb faluban is - jól megfontolt tervek alapján újabb parkokat, ligeteket teremt a társadalmi nekibuzdulás, százezrével kelnek utra a faiskolákból a csemeték, ahol lehet fasor fut majd a járdaszegély mentén, zöld gyepek, virág kerül a poros grund helyébe.

az akcióorozat első szakasza a jövő év végével zárul, eredményét ekkor értékelik majd.

a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy az országos környezet- és természetvédelmi hivatal valamint a hazafias népfront titkársága a közelmúltban összehívta az akcióorozatban leginkább érdekelt állami és társadalmi szervek képviselőit, akik közös programot fogadtak el. az illetékesek továbbra is kéri a lakosság önzetlen - s tegyük hozzá, önérdékű - támogatását az akció sikeréhez. /mti/

-. -

bb.28.. országos nyersanyag információs rendszert szerveznek - számítógépes folyamatszabályozás^a várpalotai szénbányában

bév/kz/p di

1979. november 14.

országos nyersanyag információs rendszert hoz létre a nehézipari minisztérium, a VI. ötéves terv időszakában, a különböző ágazatokban most kialakuló számítógépes rendszerek összekapcsolásával - jelentették be szerdán a várpalotán megtartott országos bányászati tanácskozáson. a számítógépek alkalmazása eddigi eredményeinek tapasztalatainak és további lehetőségeinek megvitatására összehívott eszmecserén Faller Gusztáv, a nehézipari minisztérium főosztályvezetője azt is elmondta: a tervezett központi rendszer, a bányászat, a nyersanyag-feldolgozás és kutatás területéről érkező információkat összegezi, elemzi naprakészen, s ezzel támpontot ad a döntésekhez. mindennek feltétele, hogy a bányászatban térít hódítson a korszerű irányítástechnika, információ szolgáltatás, hiszen csak ez lehet alapja a központi rendszernek. a bányák gépesítettségi szintje ma már megteremtette a termelés korszerű irányításának, ezen belül a számítógépes folyamatszabályozásnak is a feltételeit. ennek megvalósítását segíti még, hogy az elektronika rohamosan fejlődik. elkészültek azok az érzékelők, műszerek, amelyek a mostoha földalatti körülmények között is biztonságosan továbbítják az információkat, a különböző mérések eredményeit a számítógépes központokba.

/folyt köv./
15.20/p

-19-

16⁰⁰

bb.28./ országos..... folyt/p

az országos nyersanyag információs rendszer részei lesznek tehát a vállalatoknál kialakított irányítástechnikai rendszerek, információ gyűjtő hálózatok. ezek funkciója azonban nem merül ki az adatok összegyűjtésében, továbbításában. a termelés közvetlen irányításának, a biztonság megteremtésének is fontos eszközei lesznek. a várpalotai szénbányák vállalat s ii. jelű bányájában kialakított kísérleti üzem tapasztalatai szerint e kettős feladat jól megoldható, a kísérleti üzemben már számítógépes adat feldolgozás alapján irányítják a termelést, a szállítórendszert, sőt még a viztelenítést is. a számítógép programjai megbízhatóan jelzik az optimális megoldásokat, s ha valamilyen beavatkozás szükséges, időben riasztják az illetékeseket. a rendszer részeként több mint 200 műszert, érzékelőt helyeztek el a napi 200 vagon szén termelésére berendezett üzemben. az információkat ipari folyamatszabályozásra kifejlesztett számítógép dolgozza fel. a műszerek nagy részének kialakítása, valamint a rendszer tervezése a várpalotai szénbányák szakembereinek érdeme. az s ii. bányában szerzett tapasztalatok felhasználásával valószínűsíthető, majd meg az épülő barnaszénbányákban is a számítógépes folyamatszabályozást, ugyanakkor más ásványbányák is hasznosíthatják az itteni eredményeket. ez a rendszer különben ma még egyedülálló a magyar szénbányászatban.

a tanácskozás résztvevői meg is tekintették a kísérleti üzemet. /mti/

--

bb.29. fejlődő magyar-francia kapcsolatok

i of/mm/p pr

1979. november 14.

tóth ferenc, az mti munkatársa írja:

belpolitikai helyzetünk és nemzetközi tevékenységünk hatására az utóbbi jó másfél évtizedben a francia kormányzat és közvélemény részéről egyre fokozódott s jelenleg is élénk az érdeklődés magyarországra. ilyen várakozás előzi meg most is lázár györgy, a minisztertanács elnöke közelgő hivatalos látogatását franciaországban.

kétoldalu kapcsolataink krónikájában fontos dátumként szerepel 1963. decembere, amikor francia kezdeményezésre nagyköveti szintre emeltük a magyarországi és franciaországi közötti diplomáciai kapcsolatokat. az ezt követő években kölcsönös miniszteri látogatások kezdődtek. 1968-ban került sor párizsban az első magyar-francia miniszterelnöki találkozóra. ezután tíz év alatt még három alkalommal /1973-ban budapesten, 1976-ban párizsban, majd 1977-ben újra a magyar fővárosban/ folytattak eszmecsereket a miniszterelnökök az aktuális nemzetközi kérdésekről és a magyar-francia együttműködésről. e magasszintű tárgyalások nyomán növekedett a kölcsönös érdeklődés a kapcsolatfejlesztési lehetőségek iránt. egyetértés alakult ki abban, hogy az ismétlődő kormányfői megbeszéléseken túl a két kormány tagjai is rendszeresen találkozzanak egymással és tekintsék át az irányításuk alatt álló területeken a kapcsolatokat, az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit.

/flytköv./
15.35/p

16⁰⁵

-20-

bb.29./fejlődő.... folyt/p

kiemelkedő jelentőségű volt a magyar-francia kapcsolatok alakulásában, bővítésében kádár-jános 1978 novemberi párizsi látogatása, amely nagymértékben növelte a magyar népköztársaság jó hírét, tekintélyét. elősegítette a békés egymás mellett élés politikájának érvényesülését, kedvezően hatott kétoldalu kapcsolataink fejlesztésére. az erre irányuló kölcsönös szándékot jól demonstrálta a szívélyes fogadtatás, a tárgyalások korrekt légköre, és az, hogy francia részről is megfelelő fontosságot tulajdonítottak a látogatásnak, amelynek végén a francia köztársasági elnök magyarországi látogatásra szóló meghívást fogadott el.

eredményesen alakulnak a két ország törvényhozó testületei közötti kapcsolatok, amelyek a 60-as évek elején kezdődtek. 1962-ben kölcsönösen baráti parlamenti csoportok alakultak. ezek ma is működnek magyarországon és franciaországban. apró antal, az országgyűlés elnökeként 1977-ben franciaországba látogatott, s ekkor meghívta viszontlátogatásra chaban delmást, a francia nemzetgyűlés elnökét. gyakoriak a két ország parlamenti bizottságainak kölcsönös tanulmányutjai, rendszeresek a két külügyminisztérium konzultációi. a belgrádi tanácskozás előtt két ízben folytattunk megbeszéléseket a helsinki záróokmány alkalmazásáról kétoldalu kapcsolatainkban. újabb javaslatokat ez év júniusában juttattuk el francia partnereinkhez.

államközi kapcsolatainkat mintegy husz-hosszulejáratu szerződés szabályozza. 1977-ben tárgyalások kezdődtek bünygyi, polgári jogi jogsegély-és kiadatási, valamint a kettős adóztatást kizáró egyezmény létrehozásáról. a közelmúltban egészségügyi együttműködési megállapodás kötését is kezdeményeztük.

mindkét ország kormánya részéről fennáll a szándék a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok bővítésére. ehhez a lehetőségek megvannak, lépésről lépésre bővíthető az együttműködés, még akkor is, ha az európai gazdasági közösség több intézkedése és a francia protekcionizmus fékezőleg hat, elsősorban a kereskedelmi forgalom alakulására. szorgalmazzuk a gazdasági együttműködés új formáit, a termelési és értékesítési kooperációkat. ezekhez ad keretet az 1968-ban aláírt gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodás, amelyet 1974-ben tíz évre szóló hasonló megállapodás váltott fel. az ipari vállalatok termelési együttműködése a legutóbbi két-három évben fokozatosan bővült. jelenleg nyolc keretmegállapodás és 41 kooperációs forma szabályozza az együttműködés tartalmát. az egyik legfontosabb terület a számítástechnika, amelynek témáival külön vegyesbizottság foglalkozik. a kereskedelmi kamarai kapcsolatok, valamint a tervhivatali kontaktusok is jól szolgálják a két ország közötti gazdasági, kereskedelmi és műszaki együttműködést.

/folyt köv./
16.00/p

-21-

16¹⁰

bb.29./fejlődő.....2. folyt/p

a budapesti 11 éve működő francia műszaki dokumentációs központ mintájára ez év áprilisában párizsban megkezdte tevékenységét a magyar műszaki ismeretek tájékoztatói központja, amelynek létrehozásáról 1978. augusztusában született megállapodás. a mi kulturánk franciaországi megismertetésének első számú letéteményese a párizsi magyar intézet. biztató jelek vannak arra, hogy franciaországban kormányintézkedésekkel is elősegítik a magyar kulturális jelenlét bővítését. magyarországon viszont partnereink a francia nyelv oktatásának kiterjesztését szorgalmazzák.

idegenforgalmi kapcsolatainkat egyezmény szabályozza- évente mintegy 38-40 ezer látogató érkezik hozzánk franciaországból. magyarországról 1977-ben 17, 1978-ban 22 ezren jártak a franciaíknál./mti/

-. -

bb.31. beiktatták hajdu-bihar megye új főügyészét

szü/kz/be/p di

1979. november 14.

szerdán beiktatták hivatalába hajdu-bihar megye új főügyészét, dr. horváth gábort, aki ezt megelőzően a legfőbb ügyészségen dolgozott. elődjének, dr. kovács gábornak, nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkásságának elismeréseként az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést dr. szijártó károly, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze adta át. a beiktató, bucsuztató ünnepségen részt vett sikula györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára és dr. szabó imre, a megyei tanács elnöke is./mti/

-. -

15.10/p

-22

16¹⁵₀

bb. 30. korszerűsödik a termékszerkezet - gazdaságosabb vegyi cikkek, automatikus laboratóriumok, divatos textiliák

sl be hag ber kov bév trppp il di

1979. november 14.

a nemrég befejeződött beruházások rekonstrukciók, vagy éppen az új követelményekhez alkalmazkodó vezetői koncepciók eredményeként több vállalatnál fontos lépéseket tettek a termék szerkezet korszerűsítésére s a kevésbé gazdaságos cikkeknek mind nagyobb részét váltják fel jól értékesíthető termékek gyártásával.

a magyar kábel művek az utóbbi három évben 45 000-ről hat-ezerre csökkentette termékeinek számát, vagyis abbahagyta azoknak a gazdaságtalan cikkeknek a gyártását, amelyekből csupán apró tételekre van szükség, egyben gondoskodott arról, hogy import utján - főként a szocialista országokból - ezekhez továbbra is hozzájussanak a vállalatok. egyebek között szovjet és ndk-beli partnerek látják el a magyar rendelőköt egyes híradástechnikai vezetékkel, ~~televíziós~~ huzalokkal, a magyar kábel művekben felszabadult korszerű berendezéseket pedig nagyrészt gumi és műanyag szigetelésű erősáramú vezetékkel, s olyan hirközi kábelek nagy tömegű gyártására használják fel, amelyeket eddig részben tőkés országokból szerettek be. ezekkel fizetnek azokért a cikkekért is, amelyeket most külföldről importálunk. a nagytermelékenységű automaták kihasználásával most már nélkülözhetik a régi elavult gépek nagy részét. így a vállalatnál a munkahelyek 25 százalékát megszüntethették. dolgozóikat pedig bevonták a nagytermelékenységű berendezések kezelésébe. a legfontosabb részlegekben bevezethették a második műszakot is. egyben javultak a dolgozók munkakörülményei és a gazdaságos munka nyomán a bérek is emelkedtek.

a leninvárosi tiszai vegyikombinát festékgyárában ugyancsak kicserélődött a termékek számottevő része újdonságaik, köztük a tiszta-festékcsalád, vagyis a tiszakorr, a tiszamatt és a tiszalux színezék nagy sikert arattak, mert a korábbiaknál célszerűbben használhatók fémre és fára egyaránt.
/folyt.köv./

- 23 -

16²⁰

bb. 30./korszerűsödik .... folyt./il

ezek a cikkek teljes egészében pótolják korábbi termékeiket mint például a durol és a pavonifestéket, amit fokozatosan kivonnak a forgalomból. a természetekrkezet korszerűsítése folytatódik: főként szintetikus alapanyagú festékek gyártását vezetik be, ezzel importot helyettesítenek. nemsokára előállítanak akrilát-diszperziókat, poliuretán és vinilko-polimer, továbbá epoxi-gyanta alapanyagú festékeket, amelyek szerves oldószerek helyett vízzel oldhatók, így környezetvédelmi szempontból is előnyösek.

az esztergomi labor műszeripari művek bnv-nagydíjas termékcsaládjával az automatikus laboratóriumokkal ért el nagy sikert. most már tízféle változatát gyártják egyebek között mezőgazdasági, egészségügyi és környezetvédelmi célokra. a contiflo márkanévvel fémjelzett laboratóriumnak nagy előnye, hogy analizise teljesen megbízható, s mivel modulárelemekből épül fel, hiba esetén egy-egy építőköckö könnyen cserélhető. az idén már 140 automatikus laboratórium készül, ez biztosítja a vállalat teljes termelési értékeknek immár csaknem tíz százalékát. a legnagyobb tételeket a szovjetunióba szállítják, egészségügyi, mezőgazdasági és környezetvédelmi célokra, de indiai és pakisztáni cégek is a vevők sorába léptek. ezeknek a laboratórium vérszérum-elemző, illetve talajvizsgáló változatát exportálják.

a mátravidéki féművek a termékszerkezet korszerűsítésével elsősorban az élelmiszeripart, s közvetett módon a lakosság ellátását segíti. nagymértékben megnövelte a különféle tubusok és konzerves dobozok, továbbá az üveg záró elemek gyártását. az üdítőitalok nagyobb arányú forgalmazását jó ideig az akadályozta, hogy nem volt kellő mennyiségű zárókupak, illetve jelentős tételekben külföldről kellett vásárolni. az idén már nem kevesebb, mint két és félmilliárd ilyen zárókupakot készítenek a hűtőitalok és a sör palackozásához, s ezzel a hiányt sőt az importot is megszüntethették. valamennyi új termékük az átlagosnál gazdaságosabb. tavaly 60, az idén már 65 százalékban állítottak elő az átlagosnál nagyobb nyereséggel árucikkeket, és egy százalék alá szorították a kifejezetten gazdaságtalan cikkek, például a láncok arányát. néhány ilyen cikk gyártásáról azonban továbbra sem kívánnak lemondani, mivel azok a társüzemek számára nélkülözhetetlenek.

a piaci igényeknek megfelelően az idén megháromszorozta a divatos tarkán-szőtt puplínok gyártását a pápai textilgyár. másik slágere pedig a tarkán-szőtt flanel, amelyet a francia és angol partnerek is szívesen vásárolnak.
/folyt.köv./

- 24 -

1625

bb. 30./korszerűsödik ....2. folyt./il

a poliészter-szállal korszerűsített, gyorsan népszerűvé vált tarkán-szőttek gyártásának előretörése visszaszorított néhány korábbi terméket. ezek főleg vasalást igénylő, a méreteket nem tartó anyagok, amelyeket most már kevésbé keresnek. árugalmas termék váltásnak köszönhetően elsősorban, hogy az idén 40 százalékkal növelhetik tőkés exportjukat. a korszerűsítés lehetőségeit a nagyszabású rekonstrukció teremtette meg, amelynek befejező szakaszához érkezett a gyár. az elavult szövőgépeket korszerű szovjet automatagépekkel cserélték ki. közülük már 278 termel és a termelés 65 százalékát adja./mti/

bb. 35. összefogás a takarékosabb villamosenergia felhasználásáért
bév st il di 1979. november 14.

az észak és közép-dunántúli termelőszövetkezetek ésszerű villamosenergia-gazdálkodásának segítésére szakemberek összefogását kezdeményezte a veszprémi akadémiai bizottság. az elektrotechnikai munkabizottság szerdai ülésén elhatározták, hogy módszertani útmutatással részletes elemző munkával segítik a közös gazdaságokban az energia takarékosági tervek kidolgozását, az eredmények értékelését. egy-egy gazdaságban gondosan elemzik a villamosenergia felhasználás valamenyi területét, megvizsgálják, hogy a felhasznált energia mennyisége összhangban van-e a teljesítménnyel, és útmutatást adnak a szükséges módosításokhoz. az elemző munka már megkezdődött a győr megyei kajárpéci termelőszövetkezetben és rövidesen újabb gazdaságokban folytatódik./mti/

-. -

- 25 -

16.30/11

1640

bb. 32. disz doktorokat avattak a szegedi orvostudományi egyetemen

dén kz il di

1979. november 14.

szerdán a szegedi orvostudományi egyetem disz doktorává avatták dr. francis f. foldes, a new york-i albert einstein egyetem anaesthesiológiai professzorát és dr. david de wiedet, az utrecht-i egyetem orvosi fakultása gyógyszer-tani intézetének professzorát, a holland tudományos akadémia alelnökét.

a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületének aulájában tartott ünnepségen dr. földes vilmos professzor az általános orvostudományi kar dékánja, majd az egyetemi tanács tagjai fogadták disz doktorokká nemzetközileg is kiemelkedő tudományos eredményeik elismeréséül a két neves külföldi professzort. végül dr. petri gábor professzor, a szegedi orvostudományi egyetem rektora átadta a disz diplomákat s a kitüntetettek köszönetet mondtak az elismerésért.

a szegedi orvostudományi egyetem új disz doktorai vezetői, illetve tiszteletbeli tagjai számos külföldi tudományos társaságnak. intézeteikben az utóbbi években sok fiatal magyar kutató is bővíthette szaktudományi ismereteit.

a magyar származású dr. francis f. foldes kutatásainak eredményeiről több mint négyszáz közlemény és négy monográfia jelent meg. érdeklődése több fontos új megállapítása ma már tankönyvi tételként szerepel. munkásságával nagyban hozzájárult a magyar anaesthesiológia valamint alkalmazott farmakológia fejlődéséhez is.

dr. david de wied kimagasló eredményeket ért el a veseműködés és az idegrendszeri bántalmak összefüggéseinek, valamint a biológiai pszichiátria kutatásában. évek óta eredményes kapcsolatban áll magyar kutatóintézményekkel, köztük a szegedi orvostudományi egyetem egyes intézeteivel is./mti/

-. -

16.35/il

- 26 -

17²⁰
3P

bb. 33. javult az építéshatósági munka színvonala és törvényessége pest megyében

bam be kz il di

1979. november 14.

pest megyében évente átlagosan 125 ezer építésügyi irat fordul meg a hatóságok kezén, több mint 45 ezer határozatot adnak ki, köztük átlagosan 15 ezer építési engedélyt. ennek ellenére a fellebbezések aránya folyamatosan csökken, az idén nem éri el a 4 százalékot, ennek is mindössze 0,8 százaléka a bizonyított legalább méltányossági alapon jogosnak. a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán megtartott ülésén utasította a tanács illetékes osztályát: tegyen javaslatot az építésügyi hatóságok szervezeti rendszerének e tevékenység személyi és tárgyi feltételeinek további korszerűsítésére.

pest megye sajátos helyzetben van az építéshatósági jogkörökkel illetően, a megyei tanács végrehajtó bizottsága ugyanis hat esztendővel ezelőtti decentralizálta ezt a tevékenységet. a különböző ügyekben első fokon a nagyközségi /községi/ és városi szakigazgatási, műszaki szervek járnak el, tehát helyben elintézhető az ügyek túlnyomó többsége. a tapasztalatok szerint a hat évvel ezelőtti intézkedés lényegében helyes volt, lehetővé tette a megnövekedett feladatok megfelelő és gyors megoldását. ugyanakkor gond, hogy a városi és községi tanácsoknál az építéshatósági ügyintézők körében nagy a fluktuáció, 1978. január 1-e óta az ügyintézők egynegyede kicserélődött, 65 százalékuk öt évnél rövidebb ideje dolgozik az építésügyi igazgatásban. pedig ebben a munkakörben nélkülözhetetlen a helyi ismeret, a tapasztalat.

a megyei tanács építési osztálya sokoldaluan segítette már eddig is a fiatal szakembereket. így például a péceli továbbképző intézetben szerzett tanfolyamokon kimelten foglalkoznak a hatósági munkával. tapasztalt szakemberek, jogászok rendszeresen felkészik a helyi tanácsok építési ügyintézőit s nemcsak ellenőrzik, az intézkedések helyességét, hanem tanácsot is adnak a bonyolultabb ügyekben. egyebek között ennek is tulajdonítható, hogy a kérelmet benyújtó állampolgárok számára közérthető, alaposan indokolt törvényes határozatokat adnak ki. e munka színvonalát - állapította meg a végrehajtó bizottság - első fokon, tehát a helyi tanácsok területén kell tovább javítani./mti/

-. -

16.40/l

- 27 -

17³⁰
3P

bb.34. megjelent a társadalmi szemle novemberi száma

k p bc di

1979. november 14.

a xii. pártkongresszusra való félkészülésről, az ezzel kapcsolatos politikai, gazdasági, szervezeti feladatok számbavételéről szól a folyóirat vezető cikke, amelyet baranyai tiberius írt. lakos sándor „közigazgatás és társadalom”, című írása a közigazgatás társadalmi meghatározottságából fakadó kölcsönhatásokat elemzi, s a közigazgatás hatékonyságának fokozásához szükséges tennivalókkal foglalkozik. „külgazdasági környezetváltozások és alkalmazkodás”, címmel kozma ferenc mai gazdasági problémáink megoldási lehetőségeiről fejti ki gondolatait; tanulmánya ahhoz a vitához kíván hozzájárulni, amely a magyar gazdaság külgazdasági alkalmazkodóképességének növeléséről folyik a tisztázás igényével. gazdaságtörténeti oldalról ugyanezt a témát közelíti meg berend t. iván „a magyar gazdaság és a világpiac a 20. században”, című tanulmány, amely azt vizsgálja, hogyan tudott reagálni a magyar gazdaság századunkban a világgazdaság kihívásaira.

a folyóirat közli g-h. sahnazarov politológiai tanulmányát, amely a békés égyás mellett élés alapfogalmait elemzi elméleti igényrel. a közel-keleti helyzetet vizsgálja réti ervin cikke. „a gazdasági teljesítőképesség növelése az ndk-ban”, címmel szluka emil és versényi páál ad összefoglalót az einheit idevonatkozó cikkeiből.

elbert jános az újabb szovjet irodalom ^{ban} fellelhető jelenségekről, folyamatokról írt jegyzeteket.

a nemzeti tudat- és érzésvilág kapcsolatát elemzi -szociológiai és szociálpszichológiai kutatások alapján- csepeli györgy tanulmánya. /mti/

--

bb.36. magyar-lengyel baráti találkozó

lér/kz/p di

1979. november 14.

két eseménnyel zárult szerdán a vas megyei magyar-lengyel barátsági napok programja. körmenden magyar-lengyel baráti találkozót rendeztek. az egyesült gyógyszer és tápszergyár üzemében jan likowski, a budapesti lengyel kultúra igazgatóhelyettese a lengyel népköztársaság fejlődéséről, dolgozóinak életéről, munkájáról, a lengyel és a magyar nép őszinte testvéri barátságáról tartott előadást.

/folyt köv./

16.30/p

-28-

17⁴⁰
BP

bb.36./ magyar-lengyel.... folyt/p

szombathelyen lengyel bélyegkiállítás nyílt a kocsz megyei székházában. itt azok a lengyel bélyegek kerültek közönség elé, amelyek a lengyel népköztársaság történelmi eseményeinek, a lengyel nép szocializmust építő munkájának, kiemelkedő személyiségeinek állítanak emléket.

a baráti napok rendezvényei iránt mindenütt nagy volt az érdeklődés. a programok -találkozók, gyűlések, barátsági estek- hozzájárultak a baráti lengyel nép életének, eredményeinek, gondjainak, békéért folytatott harcának megismeréséhez, a barátság további elmélyítéséhez. /mti/

--

bb.37. a román nagykövet sajtótájékoztatója

t gy/tr/p bc di

1979. november 14.

a román kommunista párt xii. kongresszusa elé kerülő főbb kérdésekről, dokumentum-tervezetekről victor bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete szerdán a nagykövetségben tájékoztatta a sajtó képviselőit.

elmondta: a kongresszuson elemzik majd az eddigi munka eredményeit, rámutatva a gondokra, s kitűzik a jövő feladatait. megvitatják az rkp kongresszusi irányelveinek tervezetét, amely felvázolja az 1981-85-ös tervidőszakra szóló gazdasági-társadalmi fejlesztés, továbbá az 1990-ig terjedő távlati fejlődés irányait. foglalkoznak a tanácskozáson a tudományos kutatással, a technológia fejlesztésével, és a műszaki fejlődés 2000-ig terjedő főbb feladataival. a dokumentumok elfogadásával, majd azok megvalósításával biztosítani kívánják, hogy románia gazdasági-műszaki alapját. a következő középtávú terv idején különösen fontos a műszaki-tudományos forradalom kibontakoztatása, és a minőségi követelmények növelése. a tervezetek összeállításánál figyelembe vették az eddig elért eredményeket, a gazdasági helyzet realitásait, tekintettel voltak például a világgazdaság új jelenségeire, amelyek románia gazdaságára is hatnak.

a tervek szerint románia gazdasági fejlődését 1981-85 között az ipari termelés 8-9 százalékos növekedési üteme jellemzi majd. tekintettel a szűkös energiahelyzetre, nagyobb súlyt helyeznek például a kevesebb energiát fogyasztó iparágak fejlesztésére. fontos feladat lesz a nyersanyagok újrahasznosítása is.

néhány százalékkal csökken ugyan a fejlesztési célokra fordított összeg, de a tervek szerint a továbbiakban is a nemzeti jövedelem jelentős hányadát, mintegy 30 százalékát fordítják beruházásokra. a párt dokumentum-tervezetek a gazdaság dinamikus fejlesztésének kérdéseivel foglalkozva kiemelik, hogy az elkövetkező időszakban is gyarapítani kell románia külgazdasági kapcsolatait, s elsősorban a szocialista országokkal, nagy hangsúlyt helyeznek a kgst-n belüli kooperáció fejlesztésére, a komplex-program megvalósítására. /mti/

16.35/p

-29-

17⁴⁵
BP

bb.38. megjelentek az 1980. évi művészeti naptárak.

t iv/mi/p bc di

1979. november 14.

mintegy egymillió példányban jelentek meg az 1980. évi művészeti naptárak- tájékoztatta seres lászló, a képzőművészeti alap kiadóvállalatának igazgatója szerdán az újságírókat, a fészek művészklubban tartott sajtóbemutatón. a vásárlók 23 féle asztali, előjegyzési és falinaptár közül választhatnak, a vállalatok részére pedig 45 fajta reklámnaptárt készített a vállalat.

a lapokra kerülő festményeket, grafikákat, fotókat úgy választották ki, hogy a világ szinte minden részére eljutva a magyar kultúra megismertetését is szolgálják. e naptárak kétharmadát képzőművészeti, egyharmadát fotóművészeti alkotások díszítik. a nemzetközi gyermekév alkalmából kiadott naptár oldalain játékos, színes rajzok láthatók. a kódex falinaptár - amelynek tavaly világszerte nagy sikere volt - 30 ezer példányban jelent meg. a klasszikus magyar festőket bemutató sorozatban többek között lotz károly, barabás miklós és hollósy simon munkáiból szerkesztettek falinaptárt. folytatódik a magyarországi képviselőket bemutató sorozat, és naptárt készítettek a galgamácsai naiv festő, vankóné dudás juli alkotásairól is.

a tavalyinál lényegesen több példányban adtak ki kerámival, faplasztikával, fémdomborítással és tüzzonmánccal díszített naptárakat. témájában újdonság a vitray tamás szerkesztette fotónaptár, amely a moszkvai olimpiát köszöntve sikeresen szerepelt sportolóinkat, olimpikonjainkat mutatja be. a határidő-naplók sorában négy nyitányú autós-naplót is kiadtak: ehhez 12 levelezőlap is tartozik, amelyek automatuzsálemeket ábrázolnak.

a magyar nyomdaipar fejlődését is hirdető naptárak gyártása 25 évvel ezelőtt kezdődött: akkor csupán néhány típus készült 8-10 ezer példányban, az utóbbi negyedszázadban csaknem ezerféle naptár jelent meg mintegy 10 millió példányban. /mti/

--

16.45/p

-30-

17.50
3P

bb.39. elhunyt koltai ferenc

k /mv/p di

1979. november 14.

koltai ferenc, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1936 óta volt tagja a pártnak, 73 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 23-án, pénteken 14.15 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

az mszmp xx. kerületi bizottsága
/mti/ --

bb.40. befejeződött a patentinform, 79 tanácskozás

i kg/s/pp/p hgy

1979. november 14.

sikeres volt a műszaki-szellemi eredmények átadását tárgyaló patentinform, 79 elnevezésű tanácskozás -állapította meg béres györgy, az esemény sorozatot, szervező kohó-és géipari tudományos informatikai és ipargazdasági központ vezetője - szerdán a konferencia befejezése alkalmából az mti-nek adott nyilatkozatában. mint elmondta, az ötödik alkalommal rendezett patentinform a korábbiaknál szélesebb körben vonta be a szakembereket, mert a külföldiek mellett, most először nemcsak a kohó-és gépipar, hanem a könnyűipar képviselői is részt vettek,

s így alkalom nyílt számukra is, hogy megismerhessék a másik ágazat legújabb műszaki-szellemi alkotásait.

a konferencia fő témája a licencvásárlások fokozása volt. a statisztika szerint nálunk a műszaki fejlesztéseknek mindössze 10 százalékát képviseli a gyártási eljárások átvétele, holott ez más, nálunk iparilag fejlettebb országban gyakran az 50 százalékot is eléri. a tapasztalat szerint nemcsak külföldről, de a hazai vállalatok egymástól is kevés új gyártási eljárást vesznek át, s éppen a forgalom fellendítésére szervezi a kg-informatik a mostanihoz hasonló rendezvényeket. ezek nyomán az elmúlt öt évben megháromszorozódott a kohó- és gépipar vállalatai között a licencforgalom. jellemző példa, hogy az 1958-ban a brüsszeli világkiállításon díjat nyert a szerszámgépekhez szolgáló univerzális másolóberendezés évekig csak kallódott, jelenleg pedig - éppen a kg-informatik propagandamunkájának hatására - már több mint 30 vállalat alkalmazza, s a gyártó egyesült izzó alig győzi az igények kielégítését.

a tanácskozás külföldi előadásaiból megismerhettük, hogy az ndk-ban és a szovjetunióban a mi általános gyakorlatunkkal ellentétben a kutatók, fejlesztők szoros érdekkapcsolatban állnak a külkereskedőkkel, a vállalatok, kutatóhelyek érdekelté- gi rendszerének módosításával a jövőben várhatóan nagyobb összhang alakul ki nálunk is a fejlesztők, a gyártók és a külkereskedők között.

/folyt köv./
17.00/p

-31-

17.50
3P

bb.40. /befejeződött..... folyt/p

a kgst országok közül több elhatározta, hogy az egymás-közötti licencforgalom erősítésére együttműködési megállapodást kötnek, ennek előkészítésére a mostani tanácskozás jó lehetőséget teremtett, az együttműködés lényege; hogy az országok el-küldik egymásnak gépiparuk fejlesztési terveit, az aktuális gyár-tási újdonságok listájával együtt. ilymódon a párhuzamos kutató-sok kikerülhetők, s az egymásközötti licencvásárlás előnyösebb, mint ha tőkés országokból szereznek be ugyanazt. elsőként cseh-szlovákia, lengyelország, magyarország és ndk gépiparai kötik meg ezt a megállapodást, s szó van róla, hogy szovjetunió is csatlakozik hozzá. /mti/

-. -

bb.41. a magyar divat intézet sajtótájékoztatója

t ol/mi/pp/p hgy

1979. november 14.

1980 tavaszára, nyarára az 1940-50-es évek ,,módijának,, jellemző jegyei kerülnek előtérbe - tájékoztatták az újság-írókat szerdán a dunaintercontinental szállóban a magyar divat intézet képviselői. szóbeli előrejelzésüket igazolta az a száznál több modell, amelyet az ipari vállalatokkal együtt-működésben vonultattak fel.

a nőies, lány vonalak, a puha kidolgozás, a tömés-sel, huzás-sal erőteljesebben hangsúlyozott vállak -a 25-30 évvel ezelőtti divatot idézik, a ,,keményebb,, vonalú sportos félkabátok, blézerek jól összeférnek a glóknis, huzott ruhaaljakkal, a ruhákat, kabátokat élénk, vidám sokszor élesen ellentétes színű fényes a-nyagokból varrták, a modellek sorában feltűnt a sok egyszínű kelme, s ha mégis mintázzák, a minták többsége geometrikus.

a férfiak puha, könnyű ruházata nappalra ugyancsak sportos, alkalomra pedig klasszikus szabásvonallal készül, egye-nes nadrágszárral, a gyermek divat szintén két fő irányban; a sportos és a romantikus felé hajlik és a kicsinyeknek is tervez-tek különféle hosszúságú, könnyű, jól öltöztető kabátkákat, blézereket.

/folyt köv./
17.10/p

- 32 -

18¹⁰
3P

bb.41./a magyar divat..... folyt/p

a felvonultatott kollekció tükrözte a hazai ruházati ipar gyártmányfejlesztési törekvéseit, a szabadidő ruhák csoportjából kiemelkedtek a váci kötöttárugyár tréning-stilusu világoskék-fehér öltözékei; újfajta puha, vékony és fényes anyagokkal lepte meg az esőruházat tervezőit a győri graboplaszt, a klasszikus hatású, de némileg modernizált szabásvonalú kosztümöket, ingruhát, férfi öltönyöket -egyebek mellett- a bajai finomposztó vállalat, a magyar posztógyár és a győri rábatex szép kivitelű gyártmányújdonságaiból varrták, sikert aratott a páva ruhagyár-nak az új romantika jegyeit magán viselő modellcsoportja, - mivel jövőre is változatlanul divatos lesz a kötött ruha - kü-lönösen a fiatalok számára készítették ezekből igen szépeket a habselyem kötöttárugyárban.

a divatbemutatót péntek estig, naponta háromszor megismét-lik a nagyközönség számára is. /mti/

-. -

bb.42. szovjet folyóirat-kiállítás a csili galériában

t km/gg/p bc hgy

1979. november 14.

a szovjetunióban megjelenő mintegy 8000 újság és 5000 folyóirat közül csaknem félezeret állítottak ki az erzsébeti csili galériában szerdán megnyitott tárlaton.

a szovjetunióból mintegy 2000-féle újságot és folyóira-tot juttat el rendszeresen a magyar olvasókhöz a kultura kül-kereskedelmi vállalat, naponta 16-féle újság 9000 példányban gazdagítja az újságárusok választékát.

a szovjet sajtótermékek iránti fokozódó érdeklődést jelzi, hogy forgalmuk az elmúlt öt évben mintegy 80 százalékkal emel-kedett. legnagyobb mennyiségben - 130 ezernyi példányban - a ma-gyarul megjelenő szovjetunió, valamint csaknem 100 ezer példány-ban a lányok-asszonyok jut el a magyar olvasókhöz. közkedvel-tek a szovjet ifjúsági lapok is; a kisdobos, uttörő korosz-tályhoz szóló murzilának például 10 ezer hazai ifju olvasója van. hasonlóan fokozódik az érdeklődés a magyar sajtótermékek iránt is a szovjetunióban, az orosz nyelvű magyar szemlét mintegy 100 ezer, a népszabadságot és a népszavát pedig mintegy tíz-ezer példányban szállítja kulturális külkereskedelmünk a szovjet-unióba.

a kultura külkereskedelmi vállalat, a mezsdunarodnaja knyiga és a posta központi hírlapiroda közös kiállítása novem-ber 19-ig tekinthető meg.

/mti/
17.30/p

-. -
-33-

18¹⁵
3P

bb. 43. aláírták a magyar-vietnami árucsereforgalmi jegyzőkönyvet

sl il ppp hgy

1979. nov. 14.

szerdán, a külkereskedelmi minisztériumban káplár józsef és nguyen van dao külkereskedelmi miniszterhelyettesek aláírták az 1980. évre szóló magyar-vietnami árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet. az aláíráson részt vett nguyen phu soai, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

a jegyzőkönyv előirányzatai szerint a két ország közötti árucsereforgalom jövőre meghaladja a 33 millió rubelt. exportunk legfontosabb tételei a gyógyszerek, a híradástechnikai berendezések, különféle műszerek, kohászati és vegyipari termékek, valamint a vietnami lakosság ellátásában fontos szerepet játszó textil termékek és más fogyasztási cikkek. kivitelünkben először szerepelnek nagyteljesítményű mosó- és vasalógépek, valamint villanybojlerok. importunkban a legnagyobb sulyal a vietnami mezőgazdaság termékei, többek között nyersgumi, kávé, tea, továbbá élelmiszerek és kézműipari cikkek szerepelnek. új áruként jelentkeznek a nyers- és kikészített nyulbőrök és bővül a magyarországon közkedvelt vietnami balzsamok választéka is. a termelési együttműködés köre 1980-ban gép és vegyipari termékek előállítására is kiterjed.

nguyen van dao miniszterhelyetést fogadta veress péter külkereskedelmi miniszter és dóró györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese, a magyar-vietnai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság magyar tagozatának elnökhelyettese./mti/

-. -

bb. 46. akadémiai székfoglaló

k km il hgy

1979. november 14.

új függvénytan általános topológiai kutatásokról tartott szerdán székfoglaló előadást császár ákos akadémikus, a magyar tudományos akadémia matematikai és fizikai tudományok osztályának előadói ülésén./mti/

-. -

- 34 -

18¹⁰/₃₉

bb. 45. megbeszélés a kereskedelemről

pp il hgy

1979. november 14.

a kpvdss jókai utcai székházában szerdán a belkereskedelmi minisztérium, a szövetség és a szakszervezet vezetői megvitatták a kereskedelmi dolgozók élet és munkakörülményeit, valamint az együttműködés további javításának lehetőségeit. a megbeszélésen részt vett sághy vilmos belkereskedelmi miniszter és kiss tibor a kpvdss megbízott főtitkára is.

a tanácskozáson áttekintették a lakosság igényeinek jobb kielégítését célzó intézkedések végrehajtásának eddigi tapasztalatait. megállapították, hogy a szakma dolgozói igyekeznek biztosítani a lakosság zavartalan áruellátását. ennek érdekében a korábbinál fokozottabban kell törekedni a csuszópénzek visszaszorítására, a differenciált anyagi ösztönzés-fejlesztésére, a kereskedelmi dolgozók munkakörülményeinek javítására./mti/

-. -

bb. 47. megszűnőben a cigánytelepek - három dunántúli megye képviselőinek tanácskozása a cigánylakosság helyzetéről

tóa st il hgy

1979. november 14.

a cigányszármazású munkaképes férfi lakosság jelentős része már rendszeres munkavállaló, de minden munkaképes férfinak és nőnek dolgoznia kell, ha emberi körülmények között akar élni - hangsúlyozták azon a készthelyi anketon, ahol a somogy, veszprém és zala megye területén élő cigánylakosság életkörülményeinek alakulásáról tanácskoztak. a cigány származású meghívottak hangsúlyozták, hogy többségük magától értetődőnek tartja az állandó munkahelyen végzett munkát. nagyon sokan megbecsült dolgozók. nyári kálmán várpalotai bányász felszólalásában elmondta, hogy várpalotán éveken ezelőtt felszámolták a cigánytelepeket, mindenki dolgozik, a többi bányásszal azonos értékű embernek tekintik őket, s jó szociális körülmények között élnek. ezt azonban úgy érték el, hogy saját maguk is ki akarták emelkedni a putrik nyomoruságos világából.

a készthelyi anketon értékelték az állami és társadalmi szervek munkáját, a cigánylakosság életkörülményeinek javítását. elmondták, hogy zala megyében például a cigánytelepek háromnegyed részét számoltak fel, somogyban pedig a nyolcvan százalékát. /flyt.köv./

- 35 -

17.30/il

18²⁰/₃₉

bb. 47./megszűnőben .... folyt./il

a cigány családok helyi és állami segítséggel megfelelő lakás-körülmények közé kerültek. a következő időszak egyik fontos feladatként jelölték meg a felött lakosság teljesebb munkába állítását, az irástudatlanság felszámolását, az a cél, hogy minél többen még tanköteles korban végezzék el az általános iskolát. a cigány lakosság kulturális nevelésében, a cigány kultúrájának ápolásában fontosnak tartották a cigányklubok létrehozását, valamint azt, hogy a becsületesen dolgozók, a rendszeresen munkát vállalók közül többen kerüljenek be a helyi tanácsi testületekbe. a tanácsi és társadalmi szervek, valamint a cigányság résztvevő képviselői hasznosnak tartanak, ha a közülük kiemelkedett, iskolázott cigányok is aktívabban segítenék a többiek felemelkedését./mti/

9. szög

--

bb. 48. stájer kormányküldöttség vas megyében

Lér kz il hgy

1979. november 14.

szerdán fejezte be kétnapos vas megyei látogatását az ausztriai stájer tartomány kormányának küldöttsége. a delegációt dr. friedrich niederl tartományi főnök vezette. az osztrák vendégek hivatalos tárgyalásokat folytattak dr. bors zoltánnal a vas megyei tanács elnökével és a tanács vezető munkatársaival. megállapították, hogy vas megye és stájer tartomány kapcsolatai egyre átfogóbbak, elmélyültebbek. számos eredménye van már az egészségügyi intézmények együttműködésének, a kultúra és a művészetek követői és kölcsönösen jól szolgálják a jószomszédi viszonyt. kiterjedt a két terület között a sportkapcsolat. ezenkívül fokozatosan fejlődnek a gazdasági kapcsolatok, s egyre bővül az idegenforgalom is. ebben az évben mintegy 55 százalékkal több osztrák vendéget fogad a megye mint az elmúlt esztendőben.

a stájer kormányküldöttség meglátogatta a megye több intézményét, ipari és mezőgazdasági üzemét, megtekintette a helyreállított sárvári nádasy várat, a város kulturális centrumát.

a látogatás befejezésekként a két terület vezetői, képviselői körmenden összegezték a tárgyalások, a kétnapos program eredményeit s megállapodtak a kapcsolatok további bővítésében./mti/

--

- 36 -

18²⁵
3P

bb.44. hazaérkezett sziriából az mszmp pártmunkásküldöttsége

mi/p pr hgy

1979.november 14.

az arab ujjászületés szocialista pártja /baath/ nemzeti vezetőségének meghívására berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője - pártmunkás küldöttség élén - november 10-14 között látogatást tett a sziriai arab köztársaságban.

a küldöttséget fogadta abduallah al-ahmar, a nemzeti vezetőség főtitkár-helyettese. berecz jános megbeszélést folytatott fawaz sayagh-gal, a nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetőjével, issam al-kadival, a nemzeti vezetőség tagjával, látogatást tett a sziriai szakszervezetek általános szövetségében.

a szívélyes, baráti légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői véleménycserét folytattak az időszerű nemzetközi kérdésekről, különös figyelmet fordítva a közel-keleti térségek és az európai kontinenst érintő legújabb fejleményekre. elítélték az arab népek érdekeivel ellentétes camp david-i alkut és veszélyes következményeit, a libanon elleni izraeli agressziót, az imperializmus és a szolgálatában álló cionista és reakciós erők mesterkedéseit. állást foglaltak a közel-keleti válság átfogó igazságos rendezése mellett, s hangsúlyozták, hogy annak alapvető feltétele az izraeli csapatok teljes kivonása a megszállt területekről, a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogainak biztosítása.

az mszmp pártmunkásküldöttsége nagyra értékelte sziria álláspontját és tevékenységét a különutas alkudozások elutasításában, az imperialista ellenes arab erők összefogásában, a szilárdság frontjának erősítésében.

aggodalmaikat fejezték ki a nato szélsőséges köreinek újabb fegyverkezési kampány előidézését, az európai békét és biztonságot veszélyeztető törekvéseivel kapcsolatban, s rámutattak az európai és a közel-keleti imperialista tervek szoros összefüggéseire. ^{9. szög}

a két párt képviselői áttekintették a kétoldalu pártkapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeit és megállapodtak új együttműködési munkaterv kidolgozásában.

x x x

az mszmp pártmunkásküldöttség a damaszkuszi tartózkodása során találkozott khaled bagdassal a sziriai kommunista párt főtitkárával és megbeszélést folytatott a politikai bizottság több tagjával./mti/

17.45/p

--

-37-

18³⁰
3P

bb.49. a családjogi törvény alkalmazásának tapasztalatai - ankét a nőtanácsnál

t me/tr/p pr hgy

1979. november 14.

a módosított családjogi törvény társadalmi hatását vitatták meg a magyar nők országos tanácsának ankétján, szerdán a mnót székházában. erdei lászlóné elnöki beszédében megállapította: a nőtanács javaslatai a jogszabály módosítására szükségeseknek bizonyultak. elismerően szólt arról a széleskörű jog-propaganda munkáról, amely hozzájárult ahhoz, hogy az állampolgárok megismerjék és elfogadják a törvény új, illetve módosított szabályait.

a nőtanács továbbra is elősegíti a családjogi törvény megvalósulását, a házasság, a családok, a gyermekek fokozottabb védelmét - hangsúlyozta az elnöknő. továbbra is elemzi a nők helyzetének alakulását, ajánlásokkal, javaslatokkal előmozdítja a fiatalok előkészítését a családi életre, a házastársak egymás és gyermekeik iránti felelősségének elmélyítését. kezdeményezik, hogy az illetékes tudományos intézetek tárják fel a házasságok megromlásának okait. figyelemmel kísérik a fiatalok, főleg a lányok házasságának alakulását, a házasság előtti kötelező tanácsadást, a felvilágosítás tartalmát és módszereit. kérte a minisztériumokat, a főhatóságokat: hasznosítsák a vizsgálat tapasztalatait, továbbra is segítsék elő a jogtudat és a magatartás kedvező alakulását.

a vizsgálat tapasztalatait összegező beszámoló - amelyet a résztvevőkkel előzetesen ismertettek - megállapította: a jogszabály a gyakorlatban bevált, módosítása időszerű volt. egyértelmű rendelkezései elősegítették az anyakönyvi, a gyámügyi és a bírói gyakorlat egységessé válását. a közvélemény helyesli a házasságkötést megelőző várakozási időt. nem kevés azoknak a száma, akik a 30 nap eltelté után nem kötik meg a házasságot, mert a házasulók időközben megismerték egymás kedvezőtlen tulajdonságait is, vagy nem oldották meg lakásgondjukat, avagy a második házasságát kötő nő nem akart lemondani az özvegyi nyugdíjáról. ma is vitatják azonban: helyes volt-e csökkenteni a nők házasságkötésének korhatárát. úgy vélik, a 16-17 éves lányok biológiailag érettek ugyan, a családi élet terhének viselésére még éretlenek. a vizsgálat tapasztalatai szerint viszont a fiatalokban kötött házasságok általában tartósak. ebben közrejátsszik a szülők fokozott anyagi és erkölcsi támogatása.

/folyt köv./
17.50/p

-38-

11 $\frac{35}{39}$

bb.49./a családjogi....folyt/p

a család-és nővédelmi tanácsadást sokan feleslegesnek vélik. kevés házasulandó nyilatkozott úgy, hogy a tanácsadáson a házasság élet etikai és szexuális kérdéseire, a családtervezéshez érdekelni tanácsot kapott. ennek ellenére egyre többen vesznek részt a család- és nővédelmi tanácsadáson, számos nő a házasság után visszatér a tanácsadó orvoshoz. a beszámoló aláhuzta: a házasság előtti kötelező tanácsadás az objektív nehézségek ellenére fejlődött, s még hatásosabb lenne, ha a tanácsadást kötelező orvosi vizsgálatokkal egészítenék ki.

a névviselésre vonatkozóan megállapította, a fiatalok szaktanak a hagyománnyal. a férjhezmenő nők zöme a férj teljes nevét a né toldattal használja, kedvelt névviselési forma a férj családi neve a né toldattal és a feleség leánykori neve, egyre többen tartják meg leánynevüket a házasságkötés után is. eredményként állapította meg a beszámoló, hogy a házasság felbontását megelőző békítő tárgyalások hatására a bontóperek 40 százalékában a felek elállnak bontási szándéktól. az állampolgárok biznak a bíróságban, és nemcsak a házasság felbontása, hanem gyakran a veszélyeztetett családi élet helyreállítása érdekében is hozzá fordulnak. a vizsgálat kimutatta: a mértéktelen italozás, a házastársi hűség megszegése idézi elő a leggyakrabban a házasság felbontását. a láthatási viták még mindig gyakoriak, az elvált szülők közül számosan úgy vélik a különélő apa vagy anya ne háborgassa látogatásaival a gyermeket, éppen eléggé megviselte a rosszul sikerült házasság, a válás.

a gyermekről való állami gondoskodással kapcsolatban megállapították: a rendszeres nevelési segély, az új jogi rendezés célja megvalósul, a segélyezettek általában nagy családok.

a vitában felszólalók közül többen hangsúlyozták: a nőbizottságok csak úgy, mint az egészségügyi, igazságügyi szervek és intézmények, a gyámhatóság, a társadalmi szervezetek fordítsanak több gondot a fiatalok család iránti felelősségének erősítésére. ugyanakkor felvetették: családészmenyünket szembesíteni kellene az élet tényeivel. ha a fiatalok hamis eszményekkel lépnek a családba, s csalódnak abban, egymást vádolják. felhívták a figyelmet a házasságok felbontását is előidéző alkoholizmus elleni küzdelem fokozására.

/folyt köv./
18.00/p

-39-

18 $\frac{40}{39}$

bb.49./családjogi.....2.folyt/p

az orvosok - mint mondták - a házasulandók és a fiatal házaspárok érdemi tájékoztatásával sok boldogtalanságot előzhetnek meg. mindannyian egyetértettek abban, hogy a vizsgálatot végző szerveknek továbbra is együtt kell működniük a családjogi törvény megvalósítása érdekében. a család védelme társadalmi összefogást igényel./mti/

-. -

bb.50. havasi ferenc nógrád megyében

csiz/st/p hgy

1979.november 14.

havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának titkára nógrád megyébe látogatott. a vendéget kedden délután salgótarjánban géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára fogadta.

szerdán havasi ferenc a nógrádi szénbányákhoz látogatott el géczy jános társaságában. a nagybáttonyi bányász oktatási központban találkozott a vállalat vezetőivel, akik beszámoltak a szénmedencében folyó munkáról, azokról az erőfeszítésekről, amelyek a kutatás-feltárás fellendítésére, a nógrádi szénbányász-kodás műszaki színvonalának emelésére irányulnak. ez utóbbi tennivalókhöz évről évre nagyobb segítséget kapnak. az állam az ötödik ötéves terv időszakában összesen ötszázmillió forintot fordít az új nógrádi szénmezők feltárására. ezen belül jövőre az idén rendelkezésre álló összeg háromszorosát.

a nap második felében a megye mezőgazdaságának helyzetével ismerkedett a központi bizottság titkára. a nógrád megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének salgótarjáni székházában, ahol jelen volt hoffer istván megyei tanácselnök is, a megye mezőgazdasági termelésének irányítóival és a tsz szövetség dolgozóival folytatott eszmecsere a közös gazdaságok javuló termelési-gazdálkodási eredményeiről. ennek a javuló munkának köszönhető, hogy a zömmel kedvezőtlen adottságú nógrádi tsz-ek túlnyomó többsége, amelyek közül korábban évről évre jónéhányat szanálni kellett, ma már megáll a saját lábán, létbiztonságot nyújt tagjainak, s komoly tényezővé vált a megye életében./mti/

-. -

18.10/p

-40-

18.11
SP

bb.51. ,,szülőföldünk gyömrő,,

bam/be/p ká hgy

1979.november 14.

cimmel helytörténelmi kiállítás nyílt szerdán a pest megyei nagyközség művelődési házában. a helytörténelmi kör tagjai gazdag anyagot gyűjtöttek össze. dokumentumok idézik ii. rákóczi ferencnek a gyömrői kuruc seregszemlén elmondott híres beszédét, bemutatják azokat az emlékhelyeket, ahol csokonai és vörösmarty vendégeskedett, s ahol a helybeli lakosság egykor táncsics mi-hályt bujtatta.

jelentős a kiállítás munkásmozgalmi emlékanyaga is. előkerült például a tanácsköztársaság megalakulásakor gyömrőn összehívott népgyűlésről, a direktórium választásáról készült fotó, s a későbbi történelmi dokumentumok sorában az 1945-ös földosztás eredeti jegyzőkönyve. a nagyközség felszabadulása 35. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást néprajzi emlékek és gyömrői művészek alkotásai teszik még teljesebbé./mti/

-. -

bb.52. tot küldöttség utazott szíriába

k jf/mm/st/p hgy

1979.november 14.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa küldöttsége lehoczki mihály főtitkár helyettes vezetésével a szíriai általános paraszt szövetség meghívására szerdán damaszkuszba utazott. a küldöttség a két ország szövetkezeti együttműködésének fejlesztéséről tárgyal./mti/

-. -

bb.53. befejeződött az országos nyelvtanítási konferencia békéscsabán

sam/s/st/p hgy

1979.november 14.

a 80-as évek közepére el kell érniünk, hogy az általános iskola öt és a középiskola négy nyelvtanulási évében a mindennapi életben használható alaptudást nyújtsunk orosz nyelvből, s érettségizett szakmunkásaink, középkádereink a szakmai igényeknek megfelelően továbbfejleszthető orosz nyelvtudást szerezzenek - hangsúlyozta hanga mária oktatásügyi miniszter helyettes a gyermekek idegen nyelv-oktatásával foglalkozó kétnapos békéscsabai országos tanácskozás szerdai zárónapján tartott előadásában. ismertette az oktatási minisztériumban elkészült nyelvtanítási távlati tervet, amelynek célja az idegen nyelvek, elsősorban az orosz nyelv tanításának korszerűsítése.

/folyt köv./
18.20/p

-41-

18.10
SP

bb.53./befejeződött ..... folyt/p

előadásában a nyelvtanítás kulcskérdéseként emelte ki, hogy a pedagógusok jó módszerekkel és az aktivitást maximálisan biztosító kiscsoportokban foglalkozhassanak tanítványaikkal. a nem ritkán 40 fős osztályokban a legkiválóbb módszerekkel dolgozó nevelő sem tud kellő eredményt elérni. ezért a jövőben nagyobb lehetőség lesz a tanulócsoporthoz bontására. az általános iskolákban, ahol megalapozódik a nyelvtudás az orosz nyelv-oktatást először a nyolcadik osztályban, majd a tantermi és a személyi feltételektől függően fokozatosan a hetedik és a hatodik osztályban is kisebb tanulócsoporthoz kívánják megvalósítani. van olyan elképzelés, hogy a nyolcadikban külön tanulócsoporthoz kerüljenek azok, akik középiskolába készülnek és gyorsabb haladásra van szükségük, másfelől azok, akiknél az alapokat kell erősíteni. megvalósítják, hogy azok a diákok, akik az általános iskolában már szakosított tanterv szerint tanulták az orosz nyelvet, a gimnázium első osztályában heti ötórás kiscsoportos nyelvtanulásban vegyenek részt. keresik a megoldást arra a gondra is, hogy az általános iskolát végzett gyermekek fele, aki szakmunkásképzőben folytatja tanulmányait nem vesz részt semmiféle idegen nyelv tanulásban. a minisztérium elképzelése, hogy a szakmunkásképző iskolákban önkéntes jelentkezés alapján tanórán kívüli idegen nyelvi foglalkozásokat szervezzenek, amelyekhez alkalmas tankönyveket is készítenek. a pedagógus továbbképzés gondjainak megoldását a nyelvkutatás területén is a felsőoktatási intézményeknek a továbbképzésben való hatékonyabb részvételétől várják.

a tanácskozáson az orosz nyelv tanítása mellett foglalkoztak az angol nyelvoktatás kérdéseivel is. szóba került továbbá a nemzetiségi környezetben élő nyelvtanulása, a szomszédos országok nyelveinek elsajátítása. /mti/

bb.54. hazaérkezett a magyar kulturális küldöttség a knd-ból

k iv/pá/p pr hgy h

1979. november 14.

szerdán hazaérkezett a boros sándor kulturális miniszter-helyettes vezette küldöttség a koreai népi demokratikus köztársaságból. a küldöttséget fogadta li cshang szon kulturális és művészeti miniszter, akivel megbeszélést folytattak a két ország kulturális kapcsolatainak fejlődéséről. /mti/

18.30/p

-42-

18.55
3P

bb.55. időjárásjelentés

gg/p hgy

1979. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én, szerdán 19 órakor:

enyhe, esős idő.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig: erősen felhős, vagy borult idő, sokfelé újabb esővel, záporral. az élénk délnyugati, déli szelet főként a dunántúlon kísérik erős lökések.

a legmagasabb nappali hőmérséklet 8-13 fok között lesz.

/mti/ Várható

bb.56. vietnami kulturális hét

t da/p pr hgy

1979. november 13.

vendégváró a fővárosi 1.számú építőipari vállalat munkásszállója - szerdától itt rendezik meg a vietnami szocialista köztársaság kulturális hetét. a rendezvénysorozat első eseményeként a baráti szocialista ország gazdasági fejlődését és népművészetét bemutató kiállítás nyílt. az érdeklődők több mint ötven fekete-fehér fotón követhetik nyomait a gazdasági építőmunkában elért eredményeket, s nyegyven népművészeti alkotásban - többek között falfaragásokban - gyönyörködhetnek. a kiállítást - amelyet november 21-ig tekinthetnek meg az érdeklődők - és a kulturális hetet to tuong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára nyitotta meg. ezt követően a munkásszálló lakói kötetlen beszélgetésen ismerkedtek a baráti szocialista ország népének életével.

a kulturális hét jegyében csütörtökön a hazánkban tanuló vietnami diákok adnak hangversenyt, hétfőn pedig dokumentumfilmeket vetítenek. a november 21-i estét a sportnak szentelik: a vietnami diákok asztalitenisz versenyen mérik össze tudásukat a munkásszálló lakóival. /mti/

18.55/p

-43-

20.30
3P

ob.57. a nemzetközi olimpiai sportlottó

p hgy

1979. november 14.

szerdán megtartott 6. sorsolásának nyerőszámai:

14, 28, 35, 52, 67

/mti/

-. -

bb.58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától
zárásig

il hgy

1979. november 14.

/p

25. környezetvédelmi akció
27. nagy-díj arazzóból
28. információs rendszer
29. magyar-francia kapcsolat
30. termékszerkezet (2.12.jav.)
31. új főügyész
32. diszdoktorok (3.12.jav.)
33. hatósági
34. társadalmi szemle
35. energiatakarékosság
36. magyar-lengyel napok
37. román sajtótájékoztató
38. művészeti naptárak
39. elhunyt koltai ferenc
40. patentinform
41. divatintézet sajtótájékoztatója
42. szovjet folyóirat
43. magyar-vietnami árucsereforgalom (4.12.jav.)
44. mshp pártmunkásküldöttség (6.12.jav.)
45. megbeszélés a kereskedelemről
46. akadémiai szék foglalo
47. cigányok helyzete (11.12.jav.)
48. stájer kormányküldöttség
49. nőtanácsi ankét
50. havasi ferenc nógrádban
51. szülőföldünk gyömrő
52. tot küldöttség

/folyt köv./

21.08/p

-44-

21²⁵
3P

bb.58./a belföldi.....folyt/p

53. nyelvtanítási konferencia
54. kulturális küldöttség
55. időjárás
56. vietnami kulturális küldöttség
57. olimpiai lottó
58. hirjegyzk

/mti/

-. -

-45-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
fszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, dosztányi imre, halasi györgy

- v é g e -

21³⁰
3P